

N:o 12.

Ank. till Riksd. Kansli den 1 Maj 1884, kl. 10 f. m.

*Första Kammarens Andra Tillfälliga Utskotts Utlåtande N:o 6,
angående väckt motion om statistisk utredning med hän-
syn till en mer eller mindre utvidgad politisk rösträtt.*

Inom Andra Kammaran har Herr I. A. Öberg väckt motion derom,
»att Riksdagen måtte hos Kongl. Maj:t anhålla, att Kongl. Maj:t måtte låta utarbета och till en kommande Riksdag öfverlemna en statistisk utredning angående en mer eller mindre utvidgad politisk rösträtt.»

Vid föredragning af detta ärende har Andra Kammaran för sin del beslutit,

»att Riksdagen måtte hos Kongl. Maj:t anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes låta utarbета och till en kommande Riksdag öfverlemna en jemförande statistisk redogörelse för antalet personer inom hvar och en af de i § 14 Riksdagsordningen angifna trenne särskilda klasser, som dels redan ega valrätt till Andra Kammaran, dels skulle erhålla sådan genom större eller mindre nedflyttning af de i nämnde § föreskrifna gränserna för denna rätt.»

Behandlingen af en vid förra riksdagen väckt motion i dylikt syfte gifver vid handen: att Konstitutions-Utskottet, till hvilket ärendet då hänvisades såsom äfven innehållande förslag om grundlagsändring, afstyrkte motionen, medgifvande att »under förutsättning, att Utskottet delade motiönärens åsigt om det önskvärda i en utsträckning af valrätten till Andra Kammaran, Utskottet godkände den uppfattning, enligt hvilken ett förslag

i sådan rigtning borde grundas på en fullständig utredning» samt att en sådan utredning icke kunde genom någon annan än Kongl. Maj:t verkställas; att likväl tio ledamöter af nämnda Utskott funno den ifrågasatta utredningen af den vigt, att de, i afgifna reservationer mot det fattade beslutet, i hufvudsak tillstyrkte densamma; att Första Kammaren biföll Konstitutions-Utskottets afstyrkande och afslog förslaget om skrifvelse till Kongl. Maj:t på formella grunder, under erkännande, dels att en utredning om följderna af valrättens utsträckning vore väl behöflig, dels regeringen ensam vore i stånd att nöjaktigt verkställa den; samt att Andra Kammaren med stor röstöfvervigt beslöt, att underdånig skrifvelse rörande utredningen borde aflåtas med hemställen jemväl derom, att, i händelse Kongl. Maj:t så funne lämpligt, förslag till en kommande Riksdag måtte afgifvas om utsträckning af valrätten till Andra Kammaren.

Då såväl dessa nu anförda förhandlingar rörande valrätten till Andra Kammaren, som ock — och i ännu högre grad — den allt mer insedda ohållbarheten i nu gällande begränsning af samma valrätt synas gifva vid handen, att en statistisk utredning af det slag, som här är i fråga, ej allenast vore »väl behöflig», utan äfven dess syfte af rättvisa påkalladt, och då endast Kongl. Maj:t torde vara i tillfälle att inhemta de för en så omfattande redogörelse nödiga uppgifter och låta dem undergå den granskning och bearbetning, som funnes erforderliga, så anser sig Utskottet, hänvisande för öfrigt till den utförligare behandling, Andra Kammarens Tillfälliga Utskott egnat motionen, böra hemställa,

att Första Kammaren ville biträda Andra Kammarens ofvan meddelade beslut.

Stockholm den 30 April 1884.

På Utskottets vägnar:

G. Wennerberg.